

Schoolgebouw

Wat is het beste schoolgebouw van Amsterdam? De gemeente organiseert 29 september van half zes tot acht uur een bijeenkomst in Pakhuis De Zwijger over de ervaringen en de eisen waaraan aan de schoolgebouwen volgens de gebruikers moeten voldoen.

www.dezwijger.nl/maatschappelijkvastgoed4

de Opvoeddesk

Opvoedweek

Van 10 tot en met 17 oktober is het Opvoedweek. De Opvoeddesk in Laren organiseert zeven 'genietdagen' met speurtocht, inloop, films en gratis opvoedboek bij elk intakegesprek. Op 12 oktober geeft Emmeliek Boost de workshop *Als je kind niet luistert* voor €7,50 in plaats van €60. Reserveer nu alvast.

www.opvoeddesk.nl

'Hoogbegaafdheid is geen luxeprobleem'

Renata Hamsikova (43) heeft een adviesbureau voor hoogbegaafde kinderen. Ze wil aandacht voor de uitblinkers in het onderwijs en organiseert een congres voor ouders en leerkrachten.

MARIEKE MONDEN

Af en toe lijkt het wel of klassen verdeeld zijn in louter hoogbegaafden en kinderen met een achterstand. Hoe onderscheid je een 'gewoon' slim kind van een hoogbegaafde?

"Vaak zien ouders van kleins af aan dat een kind anders is. Hij of zij is als baby bijvoorbeeld heel snel en kijkt alert rond. Later merken ze dat een kind van drie jaar al heel veel vragen over de meest uiteenlopende onderwerpen heeft. Bijvoorbeeld over het heelal, het menselijk lichaam of dinosaurussen. Als een kind zichzelf heeft leren lezen, is dat een heel belangrijk signaal."

"Als een kind naar de basisschool gaat, heeft het vaak grote verwachtingen, zoals leren lezen en rekenen. Maar in de kleuterklas gaan ze spelen en knutselen. Dat valt tegen. Een kind wil op school niet opvallen. Leraren merken daarom vaak niets, maar ouders zien dat hun kind niet meer lekker in zijn vel zit. De computer in het hoofd van zo'n kind is groter en sneller dan die van klasgenootjes. Het onderwijs gaat voor hoogbegaafde kinderen al in de kleuterklas te langzaam."

Over hoeveel kinderen hebben we het?

"Tweeënhalf tot vijf procent van de kinderen is hoogbegaafd. Op een school met driehonderd leerlingen heb je het al snel over vijftien kinderen."

Hoe kunnen leerkrachten opmerken dat een kind zich in de klas aanpast?

"Gezond verstand gebruiken. Als een kleuter erg geïnteresseerd is in dino's, vijftien Latijnse namen van dinosaurus kent en diep op het onderwerp ingaat, heb je bijvoorbeeld een aanwijzing. Maar het is geen exacte wetenschap. Vanaf een jaar of zes kunnen kinderen worden getest."

"Er zijn ook lijsten met vragen over het gedrag die ouders en leerkrachten als hulpmiddel kunnen invul-

len. Als de antwoorden van thuis en school sterk verschillen, moet je met elkaar in gesprek."

"Het is niet zo dat ouders willen opscheppen met een leervorsprong, het is echt een groot probleem als hun kind niet wordt uitgedaagd. Het gaat zich vervelen. Op een gegeven moment wil een kind niet meer naar school, het kan depressief worden of gaan onderpresteren. Als je zulke kinderen niet van kleins af aan goed begeleidt, kunnen ze in de toekomst ontsporen."

Kinderen die zich gaan vervelen, kunnen depressief worden?

"Ja, stel jij je eens voor dat je met jouw capaciteiten drie keer per week de Stopera moet schoonmaken. Dat geeft innerlijk een heel onprettig gevoel. Genoeg kinderen die ik ken moesten naar een psychiatrische inrichting."

Kunt u uitleggen hoe het komt dat heel slimme kinderen gaan onderpresteren?

"Als een kind in groep 3 al helemaal klaar is met rekenen en lezen, kan het achterover gaan leunen en niets doen. Het wordt apathisch. Komt er dan in groep 4 iets nieuws, dan pikt het kind dat niet op. Ik zie veel verkeerde diagnoses: kinderen die als adhd'er worden gelabeld, maar zich misdragen omdat ze zich rotvervelen. Pas vooral op met parttime adhd'ers: als kinderen thuis uren rustig kunnen spelen, maar op school druk zijn, is er misschien iets anders aan de hand."

"Vaak schrikken ouders pas op de middelbare school wakker, omdat het kind dan opeens slecht scoort. Het heeft op de basisschool geen leerstrategieën ontwikkeld, heeft niet leren plannen."

"Dat opeens slecht scoren is natuurlijk funest voor het zelfbeeld van die kinderen. Dat proces is wel te keren, maar het keren duurt lan-

ger dan de tijd waarin het is ontstaan."

U bent zelf hoogbegaafd, uw zoon ging al op zijn tiende naar het gymnasium en zijn zusje van vier lijkt dezelfde kant op te gaan. Hoe anders is de wereld van hoogbegaafden?

"Hoogbegaafde kinderen zijn veel gevoeliger. Dat heeft niets te maken met iets vaags als hooggevoeligheid, ze beleven alles intenser. Ruzie, maar ook blijdschap komen harder binnen. Ze vinden het licht ook al snel te fel."

"De snelheid van denken is natuurlijk een heel belangrijk aspect. Kinderen wachten niet af, ze vullen aan wat ze denken dat jij wilt zeggen. Dat is irritant, dus die sociale vaardigheid moet je ze aanleren."

"Creativiteit in denken is ook erg kenmerkend: ze bedenken voortdurend nieuwe oplossingen en problemen. Dat kan ook voor onrust zorgen. Met het *Jeugdjournaal* moet je bijvoorbeeld oppassen. Daar blijven ze over doordenken en ze zijn snel in tranen. Het onderscheid tussen fantasie en echt kunnen ze vaak wel heel goed maken, dus films als *Harry Potter* en *Star Wars* kunnen weer veel minder eng en juist leerzaam voor ze zijn."

Zijn er ook zaken waar hoogbegaafde kinderen trager mee zijn?

"Vaak leren ze later fietsen of zwemmen doordat ze allerlei angsten hebben. Het helpt als je ze tegelijk vraagt tafels op te zetten, dan moeten ze aan iets anders denken. Andersom kun je trouwens ook de tafels beter memoriseren als je tegelijkertijd iets met je handen doet."

U organiseert op 15 oktober een congres voor leraren en ouders. Wat wilt u vooral overbrengen op die dag?

"Leerkrachten kunnen natuurlijk naar een studiedag gaan over verrijkingsmateriaal of een plusklas, maar ik vind het veel belangrijker

ADVERTENTIE

Kom je Zondag mee bellenblazen en feestvieren?

Zondag 25 september vanaf 13 uur vindt de vrolijke start plaats van de 25 jaar Tinkerbell FEESTWEEKEN!

Spellen op de stoep, muziek en om 16 uur een grote Bellenblaas-happening!!

Tinkerbell de Speelgoed Ontdekwinkel, Spiegelgracht 10
Kijk op www.tinkerbelltoys.nl voor feestelijk nieuws, aanbiedingen en vrolijke kinderbedo's.

tinkerbelltoys.nl
DE ONTDEKWINKEL

Kom je mee bellenblazen?

Lola

Teatro Munganga speelt zondag om vier uur in The Mall in de Van Speijkstraat in De Baarsjes *Lola*. Carlos Lagoeiro heeft *Lola* gecreëerd naar aanleiding van het boek *Lola en de leasekat* van Ceseli Josephus Jitta. Voor kinderen vanaf zes jaar. Toegang gratis, maar wel aanmelden. info@munganga.nl.

www.munganga.nl

Open je oren!

Muziekgebouw aan 't IJ heeft een prachtige serie gemaakt om kinderen musici en de liefde voor hun instrument te laten ontdekken. De musici laten ook horen waarom ze graag klassieke en muziek van nu spelen. Zondagmiddag trapt harpiste Lavinia Meijer de serie af. Voor kinderen vanaf acht jaar.

www.muziekgebouw.nl

Renata Hamsikova: 'In de rechten van het kind staat dat ieder kind recht heeft op onderwijs op zijn niveau, maar daar houdt helaas niemand zich aan.'

FOTO JAN VAN BREDA

dat ze de essentie van het anders zijn begrijpen. Hoe zit dat hoogbegaafde kind in elkaar? Hoe ziet dat kind de wereld? Ik denk dat je een kind dan beter kunt helpen."

"Scholen moeten hoogbegaafdheid niet zien als luxeprobleem of iets waar ze geen tijd voor hebben. Net als een kind dat dyslectisch is, hebben deze kinderen hulp nodig, anders kunnen ze vastlopen in hun leven."

"Leerkrachten horen zich elke dag af te vragen: heeft iedereen in mijn klas vandaag iets geleerd? In de rechten van het kind staat dat ieder kind recht heeft op onderwijs op zijn niveau, maar daar houdt helaas niemand zich aan."

Hoe ziet voor u het ideale onderwijs voor hoogbegaafde kinderen er uit?

"Ideaal zou zijn als het kind opgroeit in een normale klas, waar het onderwijs krijgt op zijn eigen ni-

veau. Het voordeel van alle hoogbegaafde kinderen bij elkaar zetten, bijvoorbeeld in een plusklas, is dat leerlingen zien dat er ook nog kinderen zijn die het beter weten. Dat zien ze normaal nooit. Daarom is het verrijkingsmateriaal in de klas ook zo belangrijk: dan merken ze dat er dingen zijn die ze nog moeten leren."

'Let op parttime adhd'ers: als ze thuis uren spelen, maar druk zijn op school, klopt er misschien iets niet'

En een klas overslaan?

"Dat kan heel effectief zijn als de onderwijsaanpassing blijft doorgaan. Mensen denken vaak dat de kinderen geen groep kunnen overslaan omdat het kind sociaal wat

onhandig is. Maar met oudere kinderen gaan ze vaak juist veel makkelijker om."

Wat als de school niets doet en ouders denken dat hun kind hoogbegaafd is?

"Veel scholen doen in eerste instantie niets. Maar ik merk dat als ik kinderen heb getoetst en de school ver-

volgens advies geef, ze wel in de klas aan de slag gaan. Dan merken ze het verschil. Ik ben geen psycholoog, maar heb een opleiding *Gifted education* aan de Radboud Universiteit gevolgd en heb inmiddels veel

ervaring. Ik geef ook trainingen aan ouders hoe ze het vermoeden van hoogbegaafdheid aan school moeten overbrengen. Natuurlijk blijken kinderen die ik toets ook wel eens niet hoogbegaafd, maar meestal klopt het vermoeden van ouders."

Wat kunnen ouders doen?

"De rol van de ouders is naar mijn mening zwaarwegender dan die van de school. Help je kind een passie te vinden. Bouwen met lego of edelstenen verzamelen bijvoorbeeld. Als het dan een saai dag op school heeft gehad, heeft het thuis tenminste iets leuk te doen."

"De belangrijkste taak voor ouders is: leg je kind uit hoe de wereld werkt. Ze hebben vaak hoge verwachtingen, dat systeem begrijpen ze niet. Bespreek dat. En kinderen hebben vaak zelf al bedacht hoe iets werkt. Meestal klopt het, maar ze trekken ook geregeld

verkeerde conclusies. Ga met ze tuinieren of koken en laat ze ervaren dat er nog veel valt te leren en te ontdekken. Zo merken ze dat het niet erg is als je iets niet kunt, omdat je dat kunt leren."

Is het zwaar of leuk om een hoogbegaafd kind te hebben of te zijn?

"Ik heb als volwassene mijn eigen weg gevonden, maar voor een kind kan het een heel zoektocht zijn."

"Als ouder van een hoogbegaafd kind moet je voortdurend grenzen stellen, het zijn kleine advocaatjes. Als je niet uitkijkt, ben je voortdurend aan het discussiëren. Maar het leuke is dat je er alles in kunt stoppen: hoe de bakker brood bakt, hoe ze in Artis de dieren verschonen, hoe de haven werkt. Ze vinden werkelijk alles interessant."

Ieku congres, 15 oktober in Edam. Informatie: www.iekunl/congres